

UZASADNIENIE

Powód (...) S.A. (...) S.A. z siedzibą w W. w pozwie z dnia 27 stycznia 2022 r. domagał się zasądzenia od pozwanej J. H. kwoty 85.103,63 zł (w tym kwoty 75.799,79 zł należności głównej i kwoty 9.303,84 zł odsetek naliczonych do dnia 20 stycznia 2022 r.) wraz z dalszymi odsetkami maksymalnymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 75.799,79 zł od dnia 21 stycznia 2022 r. do dnia zapłaty – tytułem zadłużenia pozwanej w spłacie umowy pożyczki z dnia 28 lutego 2007 r.

Strona powodowa domagała się nadto zasądzenia od pozwanej kosztów procesu według norm przepisanych z uwzględnieniem kosztów poniesionych w elektronicznym postępowaniu upominawczym oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł i kosztów notarialnych za poświadczenia pełnomocnictw w łącznej wysokości 3,69 zł.

(pozew k. 4-6)

Pozwana J. H. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz wniosła o zasądzenie na jej rzecz od strony powodowej kosztów postępowania według norm przepisanych. Pozwana zarzuciła nieważność postanowień umownych, na podstawie których bank obliczył prowizję od udzielenia pożyczki, wskazując na to, że wysokość prowizji (11.446,42 zł) zastrzeżona w umowie była rażąco wygórowana i nie znajdowała żadnego uzasadnienia w kosztach prowadzonej przez bank działalności, co według pozwanej świadczy o sprzecznym z ustawą i zasadami współzycia społecznego ukształtowaniu tych postanowień.

W ocenie pozwanej postanowienia umowne określające wysokość prowizji za udzielenie pożyczki należy uznać za abuzywne w rozumieniu art. 385¹ k.c.. Umowa została bowiem zawarta z pozwaną jako konsumentką, a jej postanowienia dotyczące prowizji za udzielenie kredytu nie zostały indywidualnie z nią uzgodnione. W zakwestionowanym zakresie umowa kształtowała prawa i obowiązki pozwanej w sposób spreczny z dobrymi obyczajami i rażąco naruszał jej interesy.

Pozwana podniosła dodatkowo, że prowizja za udzielenia kredytu została przez bank skredytowana, co oznacza że doliczono ją do kwoty kredytu, od której pozwany nalicza odsetki kapitałowe za opóźnienie, podczas gdy w jej ocenie odsetki kapitałowe powinny być naliczane od kwoty kapitału, jaki został udostępniony kredytobiorcy, a nie od kwot zatrzymanych przez kredytodawcę tytułem prowizji. Taki zabieg jest bowiem spreczny z naturą odsetek, które stanowią wynagrodzenie z tytułu korzystania z cudzego kapitału. Zdaniem pozwanej naliczanie odsetek kapitałowych od kwoty prowizji sprawia, że całość dochodzonej kwoty odsetek jest wyliczona błędnie, gdyż winny być one naliczane od kwoty kapitału, jaki został pozwanej rzeczywiście udostępniony.

Według pozwanej zastrzeżenie tego rodzaju zawyżonych opłat zmierza do obejścia przepisów regulujących wysokość odsetek maksymalnych regulowaną art. 359 §2¹ k.c.

(odpowiedź na pozew k. 39-40)

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 28 lutego 2017 r. pomiędzy Bankiem (...) S.A. w W. a J. H. została zawarta umowa pożyczki gotówkowej nr (...). Kwota udzielonej pożyczki opiewała na 95.466,42 zł. i obejmowała całkowitą kwotę pożyczki w wysokości 84.020 zł oraz kwotę przeznaczoną na zapłatę kosztów związanych z udzieleniem pożyczki, wymienionych w §2 – jeżeli koszty te zgodnie z wolą pożyczkobiorcy podlegają kredytowaniu przez pożyczkodawcę. Okres kredytowania został określony na 120 miesięcy (§1 ust. 1 i 2 umowy). Pożyczkodawca zobowiązał się do zapłaty przy wypłacie pożyczki kosztów, obejmujących prowizję za udzielenie pożyczki w wysokości 11.446,42 zł (§2 umowy). Całkowity koszt pożyczki został określony na kwotę 61.459,13 zł, a całkowita kwota do spłaty na 145.479,13 zł. RRSO określono na 12,73% (§1 ust. 3-5 umowy).

Wypłata pożyczki nastąpiła jednorazowo w dniu 28 lutego 2017 r. i została częściowo przelana na spłatę wierzytelności kredytowych pozwanej w innych bankach (§4 ust. 1 umowy).

Pożyczka została oprocentowana według zmiennej stopy procentowej, która w dniu zawarcia umowy wynosiła 8,99% (§5 ust. 1 umowy).

Pozwana zobowiązała się do spłaty pożyczki wraz z odsetkami w 120 równych ratach kapitałowo – odsetkowych, płatnych w okresach miesięcznych do 15-go dnia każdego miesiąca w wysokości i terminach wyszczególnionych w planie spłaty (§6 ust. 1 i 2 umowy).

Zgodnie z umową kwoty niespłaconych w całości lub w części rat pożyczki – w terminach określonych w §6 umowy – stawały się następnego dnia po upływie tych terminów zadłużeniem przeterminowanym i wymagalnym. W przypadku nie spłacenia raty w terminie bank był uprawniony do pobierania od kwoty zaległej raty pożyczki odsetki według zmiennej stopy procentowej zadłużenia przeterminowanego, odpowiadającej aktualnej wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie wynikającej z powszechnie obowiązujących przepisów prawa i w dniu zawarcia umowy wynoszącej dwukrotność sumy stopy referencyjnej NBP i 5,5 punktów procentowych, tj. 14% w stosunku rocznym (§8 umowy).

Bank, w celu poinformowania o niespłaceniu w terminie pożyczki, powstaniu zadłużenia przeterminowanego oraz skłonienia pożyczkodawcy do niezwłocznej spłaty powstałego zadłużenia, mógł podejmować wobec niego następujące czynności: wysłanie wiadomości tekstowych sms, przeprowadzanie rozmów telefonicznych, wysyłanie przesyłek listowych, przeprowadzanie interwencji bezpośredniej u klienta (§9 ust. 1), przy czym czynności te bank mógł wykonywać w odstępach czasu umożliwiających dokonanie przez pożyczkobiorcę niezwłocznej wpłaty środków pieniężnych na poczet spłaty zadłużenia przeterminowanego (§9 ust. 3). W przypadku, o którym mowa w ust. 1 bank był zobowiązany do umożliwienia złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia, która była uzależniona od oceny sytuacji finansowej i gospodarczej pożyczkobiorcy (§9 ust. 5).

Bank mógł wypowiedzieć umowę pożyczki m. in. w przypadku niedotrzymania przez pożyczkobiorcę warunków określonych w umowie w terminie 30 dni liczonym od dnia następnego po dniu odebrania przez pożyczkobiorcę przesyłki poleconej zawierającej wypowiedzenia, nadanej za zwrotnym poświadczeniem odbioru, wysłanej na ostatni adres korespondencyjny pożyczkobiorcy wskazany przez pożyczkobiorcę w umowie lub na inny adres wskazany po zawarciu umowy (§11 i 14 ust. 1 umowy).

(umowa pożyczki k. 11-14; harmonogram spłat k. 17-18)

W dniu 2 lutego 2018 r. między stronami został zawarty Aneks do umowy pożyczki gotówkowej nr (...) z dnia 28 lutego 2017 r., na mocy którego na wniosek pozwanej dokonano zawieszenia spłat pożyczki na okres 3 miesięcy.

(Aneks k. 22)

Po upływie okresu zawieszenia spłat rat pożyczki pozwana zaprzestała terminowego spłacania rat, w związku z czym na rachunku pożyczki powstało zadłużenie. Monitem datowanym na 19 kwietnia 2021 r., doręczonym w dniu 26 kwietnia 2021 r.) bank poinformował pozwaną, że na datę wystawienia monitu zaległość pozwanej wynosi 3.750,40 zł, i wezwał pozwaną do spłaty powstałej zaległości w ciągu 14 dni roboczych od dnia otrzymania monitu oraz poinformował pozwaną o możliwości złożenia w tym terminie wniosku o restrukturyzację zadłużenia.

(monit k. 19 z numerem nadania; (...); szczegółowe rozliczenie operacji na kontrakcie kredytowym k. 15-16)

Pozwana nie uregulowała zadłużenia, wobec czego bank pismem z dnia 15 czerwca 2021 r. doręczonym pozwanej w dniu 23 czerwca 2021 r., wypowiedział umowę z powodu braku spłaty zadłużenia wymagalnego, co spowodowało, że całe zadłużenie z tytułu umowy pożyczki wraz z odsetkami i należnymi opłatami stało się zadłużeniem przeterminowanym i wymagalnym. Na dzień wypowiedzenia umowy zadłużenie pozwanej wynosiło 4.377,95 zł, w tym

3.387,51 zł – kapitał (w tym odsetki skapitalizowane), 964,82 zł – odsetki i 25,62 zł – odsetki od zaległego kapitału i odsetek skapitalizowanych. Termin wypowiedzenia został wskazany na 30 dni od dnia następnego po dniu doręczenia wypowiedzenia. Bank poinformował pozwaną, że w przypadku braku spłaty zadłużenia wymagalnego przed upływem terminu wypowiedzenia, od pierwszego dnia po upływie terminu wypowiedzenia, cała kwota zadłużenia stanie się przeterminowana i wymagalna. Na dzień 15 czerwca 2021 r. całe zadłużenia z tytułu umowy pożyczki wynosiło 79.785,93 zł, w tym: 75.799,46 zł – kapitał (w tym odsetki skapitalizowane) i 3.986,14 zł – odsetki. Bank poinformował pozwaną, że w konsekwencji upływu terminu wypowiedzenia od całej kwoty pozostającego do spłaty kapitału i ewentualnych odsetek skapitalizowanych, będą naliczane odsetki według stopy procentowej obowiązującej w Banku (...).P. S.A. (...) SA dla kredytów przeterminowanych i kredytów postawionych w stan natychmiastowej wymagalności, która na dzień wysłania wypowiedzenia wynosi 11,20%.

(wypowiedzenie k. 20 z potwierdzeniem doręczenia k. 21)

Z uwagi na to, że zadłużenie nie zostało uregulowane przed upływem terminu wypowiedzenia, bank pismem z dnia 2 sierpnia, doręczonym w dniu 9 sierpnia, wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 80.593,63 zł, w tym: 75.799,79 zł – kapitał, 4.516,22 zł – odsetki zapadłe i 277,62 zł – odsetki karne, z zastrzeżeniem uzgodnienia ostatecznej kwoty zaległości w dniu dokonania spłaty – w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania, pod rygorem podjęcia czynności egzekucyjnych. Zarazem Bank poinformował pozwaną o możliwości złożenia wniosku o zawarcie porozumienia lub ugody.

(wezwanie do zapłaty k. 23 z potwierdzeniem doręczenia k. 24)

Wezwanie do zapłaty pozostało bezskuteczne. Pozwana nie spłaciła zadłużenia.

(bezsporne)

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 720 §1 k.c. Przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Umowa pożyczki jest umową dwustronnie zobowiązującą, co oznacza, że obowiązkowi pożyczkodawcy do przeniesienia własności przedmiotu umowy na pożyczkobiorcę odpowiada obowiązek zwrotu, czyli przeniesienia przez pożyczkobiorcę na pożyczkodawcę przedmiotu umowy, powiększonego o ewentualne wynagrodzenie ustalone w umowie.

Stosownie do treści art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne, zaś zgodnie z art. 232 k.p.c. strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne.

W rozpoznawanej sprawie fakt zawarcia umowy pożyczki był między stronami bezsporny. Niewątpliwie doszło do skutecznego zawarcia umowy pożyczki, przedmiot zaś pożyczki został pozwanej wydany. W konsekwencji dochodzone roszczenie istnieje, a powód jest legitymowany do jego dochodzenia.

Pozwana kwestionowała natomiast sposób i wysokość odsetek wyliczonych przez bank oraz zarzucała powodowi stosowanie w umowie pożyczki klauzul niedozwolonych w zakresie postanowień dotyczących naliczania prowizji z tytułu udzielenia pożyczki.

Rozstrzygając podnoszony przez pozwaną zarzut stosowania przez pożyczkobiorcę w treści umowy będącej źródłem zobowiązania klauzul niedozwolonych wskazać należy, że zgodnie z treścią art. 385¹ § 1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nieuzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Nie dotyczy to jednak postanowień

określających główne świadczenie stron w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny.

W oparciu o art. 110 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku bank może pobierać przewidziane w umowie prowizje i opłaty z tytułu wykonywanych czynności bankowych (...). Z założenia działalność banku polega na odpłatności.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że wszystkie koszty ustalone w umowie pożyczki stanowiącej źródło roszczeń dochodzonych przez powoda od pozwanej, zostały sprecyzowane wyraźnie i w sposób zrozumiały dla konsumenta. Umowa pożyczki zawarta została zgodnie z dobrymi obyczajami i poszanowaniem praw konsumenta. W szczególności w §1 ust. 1 i 2 umowy wyraźnie zapisano, że kwota udzielonej pożyczki wynosi 95.466,42 zł. i obejmuje całkowitą kwotę pożyczki w wysokości 84.020 zł oraz kwotę przeznaczoną na zapłatę kosztów związanych z udzieleniem pożyczki, wymienionych w §2 – jeżeli koszty te zgodnie z wolą pożyczkobiorcy podlegają kredytowaniu przez pożyczkodawcę. Z kolei wysokość prowizji za udzielenie pożyczki została wyraźnie wskazana w §2 umowy.

W ocenie Sądu zapisy dotyczące wysokości prowizji przy ustalonych odsetkach umownych nie stanowią obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych i nie stanowią dla pożyczkodawcy dodatkowego źródła zysku. Biorąc pod uwagę wysokość tych kosztów w stosunku do całości kwoty pożyczki, nie można ich uznać za nadmierne, a ich zastrzeżenie nie stanowi niedozwolonej klauzuli umownej. Wzorzec umowny w tym zakresie jest wystarczająco jasny. Precyzyjność zapisu w tym zakresie i jego zrozumiałość dla przeciętnego konsumenta nie powinna w ocenie Sądu pozostawiać żadnych wątpliwości. Podkreślić należy, że nie powinno być tak, że konsument działając z pełną świadomością podejmowanych decyzji oraz mając pełne rozeznanie swej sytuacji majątkowej oraz wysokości zaciągniętego zobowiązania zawiera umowę z przedsiębiorcą, zaś w przypadku popadnięcia w problemy finansowe (...) stwierdza, że zawiera ona klauzule abuzywne (tak: Sąd Rejonowy dla Wrocławia- Fabrycznej we Wrocławiu z dnia 16.05.2018 r., sygn. akt XIV C 3271/16).

Wreszcie wskazać należy, że wskazane w umowie pożyczki koszty kredytu stanowiące pozaodsetkowe koszty kredytu w rozumieniu art. 5 ust. 1 pkt 6a ustawy o kredycie konsumenckim zostały ustalone na właściwym poziomie. Zgodnie bowiem z art. 36a ust. 2 ustawy o kredycie konsumenckim z dnia 12 maja 2011 roku (Dz. U Nr 126, poz.715), pozaodsetkowe koszty kredytu w całym okresie kredytowania nie mogą być wyższe od całkowitej kwoty kredytu w rozumieniu art. 5 ust. 1 pkt 6 w/w ustawy. Kwota prowizji wyniosła 13,6 % kwoty netto pożyczki, a zatem nie można jej uznać za rażąco wygórowaną.

W konsekwencji Sąd uwzględnił roszczenie powoda w całości.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c. Zgodnie z tym artykułem, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Sąd zasądził dalsze odsetki maksymalne za opóźnienie od kwoty należności głównej zgodnie z żądaniem pozwu od dnia 21 stycznia 2022 r. do dnia zapłaty.

O kosztach procesu orzeczono zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy (art. 98 § 1 k.p.c.), zgodnie z którą strona przegrywająca sprawę jest obowiązana zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Na zasądzoną kwotę składa się opłata sądowa od pozwu w wysokości 4.805 zł oraz kwota 17 zł stanowiąca opłatę skarbową od pełnomocnictwa i kwota 3,69 zł stanowiąca koszty notarialne poniesione przez powoda w związku z notarialnym poświadczeniem pełnomocnictwa.

z/ odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełn. pozwanej przez PI.